

Federal Almanya'nın yabancılar politikasını neye göre planladığını görmeden, bugün içinde bulunduğumuz durumu anlayabilmek zordur. Bu amaçla çok kısa olarak, yabancı işçi çalıştırma olagusuna değinerek konuya girmek istiyorum.

Federal Almanya 1955 yılında İtalya ile bir anlaşma imzaladı. Böylece yabancı işçi göçü ilk kez resmen başlamış oldu. 1960 yılında İspanya ve 1961 yılında da Türkiye ile yabancı işçi gönderme konusunda anlaşmalar imzalandı.

F. Almanya neden göçmen işçi getirmeye başladı?

Bu nedenlerin en, önemlilerini şöyle özetleyebiliriz.

1. Savaş sonrası F. Almanya'nın yeniden kuruluş döneminde, başta ABD olmak üzere, çeşitli ülkelerin F. Almanya'ya sermaye yatırımı yapmaları giderek artan işgücüne ihtiyaç gösterdi.
2. 1955 yılında Federal Almanya'da yeniden bir ordunun oluşturulması ile, bu bir yıl içinde yaklaşık yarım milyon insan üretim ve hizmetler alanından çekilerek askeri alana kaydırıldı. İşgücü açığa çıktı.
3. 1957-67 yılları arasında haftalık çalışma süresi 46,1 saatten, 41,1 saate düşürüldü. Meslek eğitimi süresi uzatıldı. Bunlarda işgücü ihtiyacını yükseltti.
4. Hitler faşizmi başlattığı dünya savaşında Alman halkının da kırılmasına neden olmuştur. Savaş sonrası, Hitler Almanya'sının işgal ettiği topraklardan çekilmesi, buralara yerleşmiş Almanların ülkeye dönme süreci başladı. 1950'li yılların sonuna kadar Federal Almanya'ya bu yoldan 14 Milyon insan geldi. Bu rezerveler de ihtiyaç duyulan işgücünü karşılamadı.
5. Bu durumda Federal Almanya tekelci patronlarının önünde iki seçenek vardı. Ya, işyerlerinde bilimsel teknik devrimin çağdaş yenilikleri devreye sokulacak, modernizasyona gidilecek, işkoşulları hafifletilecekti. Yada, ağır ve sağlıksız işyeri için "ucuz iş gücü" bulunacaktı. Federal Almanya Tekelleri, ucuz olan ikinci yolu seçti. Yabancı işgücü getirmeye karar verdi.

Böylece, işçilerin eğitimi, yetiştirilmesi gibi zorunlu masraflardan kurtuldu. Sıkı bir sağlık kontrolüyle sağlam yapılı, güçlü, kuvvetli insanları, en ağır ve sağlıksız işyerlerine, en ucuz ücretle yerleştirdi. Yabancı işçileri, yerli işçilerin karşısında bir tampon olarak kullandı. Kapitalist sömürü sistemine yönelen tepkileri, ekonomik krizin suçlusunu yabancı işçiler gibi göstererek yanlış yönlere kanalize etmeye çalıştı. Yerli-yabancı işçileri birbirine düşürme politikası izledi. Bugün bu politika Kohl Hükümetince çok daha açıktan uygulanır durumdadır.

Sorunlarımız çok yönlüdür

31 Mart 1985 verilerine göre, Federal Almanya'da 4 Milyon 331 bin 804 yabancı bulunmaktadır. Bizler, 1 Milyon 394 kişiyle yabancılar arasındaki en büyük grubu oluşturuyoruz. İşçi alımının resmen durdurulduğu 1973 yılına kadar Federal Almanya'daki yabancı işçilerin büyük çoğunluğunu, çalışan faal kesim oluşturuyordu. Örneğin 1973 tarihinde Federal Almanya'da bulunan 920 bin Türkiyelinin 605 bini sigortalı işçi konumunda idi.

1973 yılında işçi getirme resmen durdu. Ama sürekli kısıtlamalara, bürokratik engellere rağmen Türkiyeli işçiler eş ve çocuklarını Federal Almanya'ya getirmeye devam ettiler. Bu durum yabancı nüfusun yapısal bir değişikliğe uğramasına neden oldu. 31 Mart 1985 verilerine göre F. Almanya'da bulunan 1.394.374 yurttaşımızdan sadece 478 bin 100'ü sigortalı işçi olarak çalışmaktadır. Yani 1973'de %65,7 olan çalışan faal nüfus oranımız 1985'de %34,9'a düşmüştür.

Bu veriler aynı zamanda bir başka alanda sorunlarımızın artmış olduğunda göstermektedir. Artık yalnız işyeri sorunlarımız değil, ailemiz ve çocuklarımızla birlikte yaşamak istemimizden dolayı, konut sağlık, eğitim, kadın, gençlik 2. ve 3. nesil kuşakların çok yönlü

sorunları da karşımıza çıkmaktadır. Bugün bu sorunların her biri baş-
lıbaşına ele alınması gereken çok ciddi problemler olarak karşımızda
durmaktadır.

Ayrıca "İlticacı" diye adlandırılan Türkiye'deki faşist baskılar
nedeniyle yurtlarını terke zorlanmış onbinlerce vatandaşımızı
FAC'deki sorunlarına burada yer vermeyeceğiz.

İstikrarsız yabancılar politikası

Federal Almanya yabancı işgücü getirmeye başladığı 1955 yılından
buyana 30 yılı aşkın bir süredir istikrarlı bir yabancılar politikası
saptamamış ve uygulanamamıştır. Bugün yani 30 yıl sonra hala ya-
abancılar politikası üzerinde tartışılıyor olmasının bir nedeni budur.
Uygulanan günü birlik yabancılar politikası ise, toplumsal ihtiyaçla-
rına göre belirlenmiştir. Bugünkü yabancılar politikasının özünde de
hala bu anlayış vardır.

Hepimiz hatırlarız. Yabancı işgücüne ihtiyaç duyulan yıllarda en
yetkili çevreler ve en başta hükümet yetkilileri yabancıları övmüşler,
Federal Almanya ekonomisine yaptıkları katkıları dile getirmişlerdir.
Bu övgüler öyle bir noktaya gelmiştir ki, 1 milyonuncu yabancı işçi-
nin Federal Almanya'ya gelişi merasimlerle karşılanmış kendisine he-
diyeler verilmiştir.

Ya şimdi yapılanlar nedir? Aynı yetkili çevreler kapitalist eko-
nomik düzenin kaçınılmaz krizlerinden yabancıları suçlugösterrme-
ye, onların eş ve çocuklarının en doğal insanlık haklarını engelleme-
ye, sosyal ve demokratik haklarını kısıtlamaya çalışmıyorlar mı? Bir
yandan ekonomik krizin yükünü yerli yabancı tüm çalışanların sır-
tına yüklerken, diğer yandan da onların birlikte mücadele vermesini
önlemek için iki halkın arasını açan, yabancı düşmanlığını körükle-
yen böl ve yönet politikası izliyorlar;

Genel olarak belirtmeye çalıştığımız bu istikrarsız politika sonu-
cu, bir yandan Almanların yabancılar karşı ön yargıları güçlendirilip
ayırıcı eğilimlere yol açılırken yerli yabancı halkın kaynaşması im-
kansız kılınmıştır. Diğer yandan yabancıların kendi gelecekleri, özel-
likle Federal Almanya'da kalıcılaşma konusunda karar vermelerini
zorlatacılığı olumsuz koşullar yaratılmıştır.

Uygulanmakta olan bu politikayı savunuların ileri sürdükleri
tezlerden bir, F. Almanya'nın bir göçmen ülkesi olmadığıdır. Oysa
yaşamın kendisi bunun tam tersini doğrulamaktadır. Birkaç sayı ile
bu tezin ne denli çürük ve savunulamayacak bir iddia olduğunu orta-
ya koyalım.

F. Almanya bir göçmen ülkesidir

Federal Almanya'da yaşayan ve 10 yaşından büyük yabancıların
%75,1'i 10 yılı aşkın bir süredir burada bulunmaktadır. 1984 yılında
F. Almanya'da doğan her on çocuktan biri, yabancı idi. 16 yaşından
küçük 1 Milyon 60 bin yabancı çocuğun % 63'ü bu ülkede doğmuş-
tur. 1973-1983 yılları arasında 348 bin 984 yabancı Federal Alman-
ya Cumhuriyeti vatandaşlığına geçmiştir.

Federal Almanya nüfusunun %7,1'i yabancıdır. Şimdi kim bize
Federal Almanya'nın bir göçmen ülkesi olmadığını söyleyebilir? Tam
ersine Federal Almanya uzun zamandır bir göçmen ülkesidir. Doğru
olan budur. Yabancılar politikası bu gerçek dikkate alınarak düşü-
nölme zorundadır.

30 yılın en kötü dönemi

Ne var ki, bugüne kadar yaşamın gerçekleriyle bağdaşmayan bir
politika izlendiği için sorunlarımız da bir hayli birikmiştir. Örneğin
bir eğitim sorunumuz içler acısıdır. Yabancı çocuklardan %45,8'i
yani hemen hemen yarısı herhangi bir Alman okulundan diploma a-
lamadan okullardan ayrılmak zorunda kalmaktadır. "Sonderschule"
lerdeki yabancı çocukların ama özellikle Türkiyeli çocuklarının çok-
luğu korku verici bir düzeydedir. Çocuklarımız bu kadar geri zekalı

midir? Hayır arkadaşlar, ne bizim ne de diğer yabancı işçilerin çocukları geri zekalı oldukları için "Sonderschule"ye gitmiyor. Bu işin tek sorumlusu Federal Almanya'daki eğitim sistemindeki bozukluktur.

Gençlerimizin durumu daha parlak değildir. Yabancı gençlerin özellikle meslek eğitimi alanındaki konumları Alman gençlerine oranla çok daha kötüdür. İşsizlik genç nesiller içinde hızla artmaktadır. Yabancı gençler arasında, Türkiyeli gençlerin durumu ise en ağır olanıdır. 1985 verilerine göre Federal Almanya'da 16 yaşından küçük çocuklarımızın sayısı 501 bin 200'dür. Federal Almanya'daki okul çağındaki yabancı çocukların %60'ı burada doğmuş olmasına rağmen daha okul öncesi eğitimden başlayarak tüm eğitim alanında da istikrarlı bir yabancılar politikası uygulanmadığı için bugün içimizi karartan üzücü bir tabloyla karşı karşıyayız.

Gençlerimizin eğitim, meslek eğitimi, çıraklık yeri, işsizlik, sportif ve kültürel alanlardaki yetersizlikler gibi büyük sorunlarının üstüne Evren-Özal yönetiminin 15 bin Mark'lık "bedel" soygununu da eklemek gerekir. 1985 olumlu adımların atıldığı bir yıl olmamıştır.

Hemen belirtelim ki, yabancılar politikası açısından içinde bulunduğumuz dönem, son 30 yılın en kötü dönemidir. Kohl Hükümeti, Federal Almanya'daki tekelci patronların çıkarlarını gözü kara savunan bir yönetimdir. En üst düzeydeki politikacıların, bankalardan, flick gibi tekellerden aldıkları rüşvetler henüz unutulmamıştır. Tekellerin çıkarlarını savunan bu yönetim, yalnızca yabancılar değil, yerli yabancı tüm işçilere, emeği ile geçinen tüm çalışanlara karşı ciddi bir tehlikedir. Sendikalarımızın gücünü kırmak, sendikaları göstermelik birer tabela örgütü durumuna sokmak için Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. Maddesinde yapılan değişiklik buna en son örnektir.

Doğrudan bizleri ilgilendiren bir başka örnek ise, vergi yasasındaki değişikliktir. Onbinlerce yurttaşımızın Türkiye'deki eş ve çocuklarının vergi dairelerince yok sayılması, işin ekonomik yanı sıra, yabancıları ikinci sınıf vatandaş statüsüne koyan, onları Alman toplumundan soyutlayan, ayrımcı ve eşitsiz bir politika değil de nedir? Ve tam da bu politika ile yabancı düşmanlığının artmasına uygun ortam hazırlanmaktadır. Federal Hükümetin, vergi yasasında yabancılar karşı uyguladığı bu politikanın resmen açıklanmasıyla birlikte, yabancı düşmanlığının birden tırmanması ve "Skihaed" veya Neo Nazi faşist gurupların fiziksel saldırıya geçmesi aynı zamana denk gelmektedir. Hamburg'da Ramazan Avcı adındaki yurttaşımızın hunharca öldürülmesi ve diğer yurttaşlarımıza yönelik fiziksel saldırıların gerçek sorumluları, Federal Almanya'daki ekonomik krizin suçlusu olarak yabancıları gösteren, yabancılar karşı ayrımcı ve eşitsiz bir politika izleyen tekellerin has yönetimi Kohl Hükümetidir.

1983 "Geri Dönüş Yardım Yasası"

Kim kime yardım etti?

Kohl Hükümeti'nin yabancılar politikasının ağırlık noktası, bu hükümetin işbaşına geldiği zaman bizzat Başbakan Helmut Kohl tarafından şöyle özetlenmiştir. "Yabancılar Federal Almanya'ya gelmesini önlemek ve Federal Almanya'daki yabancıların sayısını azaltmak, onları geri dönüşe zorlamak"

1973 yılında yabancı işçi getirme yasağı konduğu ve bu yasanın bu günde yürürlükte olduğu dikkate alınır, acaba, Başbakan Helmut Kohl yabancıların Federal Almanya'ya gelişini durdurmaktan neyi kastediyor? Bu sorunun yanıtı bugün artık somut uygulamalardan biliniyor. Ailenin birleşmesini engelleyen uygulamalar, eş ve çocuklarımızı getirmede karşılaştığımız zorluklar bu sorunun somut yanıtlarıdır.

Kohl Hükümeti'nin geri dönüşü desteklemek sözleri de pratik uygulamalarda ortaya çıkmıştır. Bunun en göze batanı Kasım 1983'te çıkarılan "Geri Dönüş Yardım Yasası"dır. Bu yasadan yararlanmak için konulan kısa karar verme süresi sonucunda 13 bin 500 yurttaşımız 10 bin 500 Marklık primum olarak 125 bin yurttaşımız da emekli-

lik sigortalarında yalnız kendi paylarını alarak Türkiye'ye kesin dönüş yapmışlardır. Kesin dönüş yapanların bugün Türkiye'de nasıl bir durumda olduklarına daha sonra değineceğiz. Burada şu gerçeğin altını çizmek istiyoruz. Federal Hükmet bu yasayı çıkarırken en az 200 bin yurttaşımızın yalnız 10 bin 500 Marklık primden yararlanarak döneceğini hesaplıyorlardı. Geri dönenlerin sayısı beklenenin çok altında oldu. Bunun bir nedeni de Türkiye'deki siyasal ve ekonomik durumdu.

Geride dönüşle ilgili bir başka noktaya daha değinelim.

Kesin geri dönüşler, böylesi yasalar çıkmadan önce de oluyordu. Örneğin 1982'de 86 bin, 1983'de 100 binin üzerinde yurttaşımız Federal Almanya'yı terk ederek kesin dönüş yapmışlardır. Kohl Hükümeti'nin "Geri Dönüş Yardım Yasası"nın son derece olumsuz başka etkileri oldu.

"Yabancıların sayısını azaltmak" politikası ve bunun sürekli ifade edilmesi, Alman toplumu içinde "Yabancılar azalırsa sorunlarımız

çözülür" şeklinde bir eğilimin yerleşmesine neden oldu. Bu eğilimin doğal sonucu olarak yabancılara karşı ön yargılar oluşmaya başladı. Buna bir de geri dönüş için çıkarılan yasanın kamuoyuna sunuluşunu ekleyebiliriz. Çünkü Kohl Hükümeti çıkardığı bu yasayı "yardım" adı altında sundu. Böylece Alman toplumunda "paralarımızı Türk'lere veriyorlar" izlenimi ağırlık kazandı. Alman toplumu içinde bu görüşlerin yayılması, yabancı düşmanlığının da artmasına neden oldu. Oysa gerçekler hiçte böyle değildir.

Emeklilik kasalarından kendi ödedikleri primleri alarak kesin dönüş yapan 125 bin yurttaşımız, işveren paylarını Federal Almanya Emeklilik kasasına hediye etmiş oldular. Bu miktar yaklaşık 5 Milyar Marktır. 10 bin 500 Mark olarak dönen 13 bin 700 yurttaşımız ise, Federal Almanya İş ve İşçi Bulma kurumlarına yaklaşık 300 Milyon Mark kazandırdılar. Çünkü, bu yasadaki yararlandırılanlar genellikle işsiz olan yurttaşlarımızdı. Eğer Federal Almanya'da kalsalardı işsizlik parası ve daha sonra işsizlik yardımı alacaklardı. Bir işsizinin Federal Hükümete yıllık maliyeti yaklaşık 29 bin Marktır. Görüldüğü gibi, 10 bin 500 Mark olarak dönenlerin her biri ortalama 18 bin 500 Mark İş ve İşçi Bulma Kurumuna hediye etmiştir.

Şimdi haklı olarak sorabiliriz. Kim kime yardım etti? Kazanan kim oldu? Federal Hükümet hem Milyarlarca Mark kazandı, hem de yabancı düşmanlığının artması için uygun ortam yarattı. Yerli ve yabancı işçilerin emekçi halkın dostluğunu zedeledi.

Kesin dönüş yapan yurttaşlarımızın durumu ise sık sık günlük gazetelere yansımaktadır. "Aman gelmeyin, biz hata ettik siz etmeyin" diyerek kesin dönüşü düşünenlere uyarıcı sinyaller gönderiyorlar. Kısa sürede ve zorlanma sonucu kesin dönüş kararı vermiş olmalarının acısını çektiklerini belirtiyorlar. Bu yurttaşlarımızın durumuna daha geniş olarak yer vereceğiz. Burada belirtmemiz gereken şudur: Kohl Hükümetinin politikası bütün bu gerçeklere rağmen değişmemiştir. Aksine yeni yeni yasalarla geri dönüşü zorlayan, kısa sürede bizleri karar vermek zorunda bırakan uygulamalar gerçekleştirilmektedir. Bunun en son örneği ise 10 Aralık 1985'de "Geri Dönen Yabancılara Konut Yapımında Yeniden Uyum Yardımı Yasası"dır.

Yabancıları dışlama, zorla geri dönüş zorlama yasası yine "Yardım" sözlerinin arkasına saklanmaya çalışılmış. Yasanın 3. maddesi bu "yardım" sözünün samimiyezsizliğini açıkça ortaya koyuyor. Konut tasarruflarını Türkiye'de kullanmak isteyen yasanın 3. maddesine göre, Federal Almanya'yı kesin olarak terk edeceğine dair bir belge imzalamak zorundadır. Ayrıca kısa sürede ve yeterli düşünme fırsatı vermemek için de yasanın kullanma zamanı sınırlandırılmıştır.

FİDEF ne diyor?

Federasyonumuz FİDEF'in görüşü nedir? Önce Federal Almanya'ya yönelik görüşlerimizi söyleyelim. kesin dönüşe yönelik görüşü, yaşamın gerçeklerinden kaynaklanmaktadır. 1 Milyon 394 bin 374 yurttaşımızın 501 bin 100'ü 16 yaşın-

5.

dan küçük olan çocuklarımızdır. Bunların yaklaşık 300 bini Federal Almanya'da doğmuş, burada büyümüştür. Önemli bir kesim 10 yıldan fazladır Federal Almanya'da yaşamaktadır. Bu veriler tüm zorluklara rağmen yurttaşlarımızın çok büyük bir bölümünün yaşanlarını Federal Almanya'da sınırı belli olmayan bir süre daha kalmayı planladıklarını göstermektedir.

Federal Almanya'ya geliş ve kesin dönüşleri gösteren sayılar bizi yanıltmamalıdır. 1973-1983 yılları arasında 1 Milyon 398 bin 553 yurttaşımız Federal Almanya'ya gelmiş, aynı yıllar içinde ise 1 Milyon 73 bin 343 yurttaşımızda Federal Almanya'yı kesin olarak terk etmiştir. Özetle geliş ve gidişler bizim irademiz dışında gerçekleşen bir olgudur. Bu nedenle FİDEF olarak yurttaşlarımıza kesin dönüş yapmalarını veya burada kalmalarını isteyen bir görüş savunmuyoruz. FİDEF olarak bizin savunduğunuz görüş, ister burada kalmaya, ister Türkiye'ye dönmeye karar verisin, önemli olan hiç bir başkî altında kalmadan, zorlanmadan özgürce karar verebilme şartlarının yaratılmasıdır. Bu şartlar yaratılmadan dönmek veya kalmak konusunda sağlıklı bir karar verilemeyeceğine inanıyoruz.

Federal Almanya'da yaşayan bir İspanyol'un deyişi ile "Yabancı işçi için Federal Almanya'da yaşama korkusu, ülkesine dönme korkusundan ağır basınca, yabancı işçi ülkesine geri dönüyor. " İnsanları geri dönüşe veya kalmaya karar verme konusunda böylesi bir zorlamaya iten ortam değiştirilmelidir. Dönme veya kalma şartları yaratılmadan bizlere, "kalacakmısın, dönecekmişin? diye sormakla "kırk katır mı, kırk satır mı?" demenin hiç bir farkı yoktur. Ama madem ki soruyorlar o zaman bizlerde bu sorulara cevaplar hazırlamalı ve bunların gerçekleşmesi için mücadele etmeliyiz.

Bir an için burada kalmaya karar verdiğimizizi düşünelim. O zaman Federal Hükümetten kalmamızı sağlayacak şartları yaratmasını istememiz gerekir. Kalmak istiyoruz ama: Önce, Federal Almanya'da hayatın gerçeklerine uygun toplumsal yaşamın her alanında eşit haklara dayalı, istikrarlı ve toplumun geniş çevrelerince kabul gören bir yabancılar politikası oluşturulmalıdır. Yabancılar için de seçme ve seçilme hakkı tanınmalıdır.

Kalmak istiyoruz ama: Önce, 2. ve 3. nesil çocuklarımızın, gençlerimizin içinde bulunduğu eğitim faciasına derhal son verilmelidir. Eğitim ve meslek eğitimi alanında hızlı ve acil önlemler alınmalıdır.

Kalmak istiyoruz ama: Önce, Federal Almanya'nın, ABD'nin saldırgan, nükleer savaş yanlısı politikasını onaylamaktan vaz geçmelidir. Bizler, nükleer bir savaş alanına aday gösterilen bir Federal Almanya'da değil, barışın sosyal adaletinin, hüküm sürdüğü toplumsal ilerlemeden yana olan bir Federal Almanya'da yaşamak istiyoruz. ABD'nin , Atom Başlıklı Roketleri Federal Almanya'dan sökülüp atılmalıdır. "Yıldızlar Savaşı" projelerinin desteklenmesinden vaz geçilmelidir. Çünkü böyle bir silahlanma politikası yerli işçiler gibi, bizimde işyerlerimizi yok ediyor. Bizleri yeni vergiler ödemek zorunda bırakıyor, kazanılmış sosyal, demokratik haklarımızın sürekli kısıtlanmasına neden oluyor.

Kalmak istiyoruz ama: Önce, işyeri koşulları, ücretler, sosyal haklar konusunda elimizdeki mücadele olanaklarının alınması girişimleri durdurulmalıdır. Sendikalarımızı birer tabela örgütü durumuna sokmak isteyen İşyeri Teşkilatlanma Yasasının 116. Maddesini değiştirmekten derhal vazgeçilmelidir.

Bizlere Federal Almanya'da kalmak istiyor musunuz? diye sorulara evet ama bu şartları yerine getirirseniz yanıtını verebilmeliyiz. Bizlere gelince, bu şartların yaratılmasını istemekle kendimizi sınırlamayacağız. Barışın korunması, işyerlerinin gövenceye alınması

ve yenilerinin açılması, sosyal ve demokratik haklarımızın kısıtlanmaması için yerli ve diğer uluslardan yabancı işçilerle elele, omuz omuza mücadele yürüteceğiz. Biz geleceğimizi Federal Almanya'daki barış ve demokrasi güçlerinin geleceğine sıkı sıkıya bağlı olduğunun bilinciyle davranıyoruz. Bunları sözde bırakmıyor aynı zamanda uyguluyoruz. da.

Geride dönerler ne olacak?

Federal Almanya'da kalıcı olabilmeyenin, ileriye yönelik şartlarını kısa olarak ele aldık, Ama açıktır ki, bugün içinde bulunduğumuz şartlara uygun istemlerle görüşlerimizi somutlamak zorunluluğu da vardır. Gelecekte istemlerimizin gerçekleşip, gerçekleşmemesi güçler dengesine, Federal Almanya'daki politik gelişmelere bağlı olacaktır. Ama şimdi bir kısım yurttaşlarımız kesin dönüş yapmış, bir kısmı ise dönüş konusunda karar verme zorlamasıyla karşı karşıyadır. Bu durumda istemlerimiz ne olmalıdır?

Hem kesin dönüş yaparak şu anda zor yaşam şartları içinde olan yurttaşlarımızı, hem de karar verme aşamasında olan arkadaşlarımızı yalnız bırakamayız. Öyleyse Federal Hükümetin geri dönüş politikasının, Federal Almanya'ya uyum sağlama politikasına bir alternatif olarak göremeyiz. Geri dönüş politikasının amacı, Federal Almanya'da yaşayan yabancıları zorla geri dönmeye yönelten, çeşitli nedenlerle kesin dönüş yapmak isteyenlere yardımcı olmak anlayışı taşımalıdır.

Geride döner yabancı işçilerin sosyal haklarını vermek, sosyal güvenliklerini korumak temel amacına yönelmelidir. Bunun için Federal Almanya'nın yabancılar politikası, demokratik, insan hak ve özgürlüklerine saygılı, eşitlik temelinde bağlı ve yabancıların önemli bir çoğunluğunun Federal Almanya'da kalıcı olduğu gerçeğine uyumlu olmalıdır. Geri dönüş politikası, Federal Almanya'daki bir grup yabancıya değil, tüm yabancı işçilere yönelik olmalıdır. Yabancıları karşı karşıya getirici uygulamalardan vaz geçilmelidir. Geri dönüş politikasının belirlenmesinde sendikalar ve yabancıların demokratik örgütlerine de danışılmalı, görüşleri istenmelidir.

Geride dönüş politikasında Federal Almanya'nın görevi ve sorumluluğu yabancıların Federal Almanya'yı terk etmeleriyle son bulmamalıdır. Yaşamlarının en verimli çağlarını, Federal Almanya'da çalışarak geçiren yabancı işçilere dönüşlerinden sonra da yardımcı olunmaya devam edilmelidir. 1983 "geri dönüş yardım yasası"ndan dolayı Türkiye 'ye dönmüş yurttaşlarımızın içinde buldukları zor durumda, onları kısa sürede ve zorlayarak dönmeye teşvik etmiş olan Federal Hükümetin'de payı vardır. Federal Hükümet bu sorumluluğunun gerektirdiği görevleri yerine getirmelidir.

TÜRKİYE SOSYALİSTİK İŞÇİLERİNİN VAKFI

Buraya kadar sorunlarımızın Federal Almanya'ya yönelik olan bölümünü en genel hatlarıyla ele aldık. Sorunlarımızı sergilemeye çalıştık. Ne var ki bu madalyonun yalnız bir yüzüdür. Bir de madalyonun diğer yüzü yani Türkiye söz konusudur.

Neden "geldik"?

Kimi çevrelerin iddia ettiği gibi, bizler ülkemizi "zengin olmak için" terk etmedik. İçimizden zengin olup dönenler olsa da çok büyük bir kesim işçi olarak, emekçi olarak kaldı. Ülkemizi terk etmek zorunda kalışımızın tek nedeni, iş bulmak, çoluk-çocuk için ekmek parası kazanabilmektir.

1950-1960 yılları Türkiye'de kapitalizmin geliştiği ve sermayenin yoğunlaştığı yıllar oldu. Küçük ve orta köylülük de dahil olmak üzere köyden kente akın başladı. Küçük işletmeler iflas etti. Hızla artan nüfusa karşılık, yeni işyerleri açılması yeterli olmadı ve işsizlik Cumhuriyet tarihinin en büyük sayılarına ulaştı. İşsizliğin hızla yükselmesi toplumsal sorunları da beraberinde getirdi. Önceleri köylerden şehirlere, doğudan Batıya olan iç göç 1961 anlaşmasından sonra yurtdışına yöneldi.

Daha önce Federal Almanya'nın yabancı işgücü getirmesinin, kendi açısından en karlı ve ucuz bir yöntem olduğunu belirtmiştik. Peki Türkiye yurttaşlarını, dış ülkelere göndermekle ne elde etti?

En önemli kazancı, 1960'larda 5-6 Milyonu bulan işsizliğin yarattığı sosyal çatışmaları hafifletme, daha geri tarihlere atma imkanı buldu. Bir zamanlar "İstanbul'un taşı toprağı altındır" sözleri, artık "Almanya'nın taşı toprağı altındır" propagandasına dönüştü. Keskinleşen sınıf çatışması, toplum içinde bu hayallerin yayılmasıyla yumuşatılmaya çalışıldı.

Bir başka önemli kazançları ise; dışa bağımlı montaj sanayinin getirdiği daha fazla borçlanma işçi dövizleriyle karşılanır oldu. 1962 yılından 1985 yılına kadar sadece Federal Almanya'dan Türkiye'ye gönderilen döviz miktarı 42 Milyar Marktır.

Bir başka önemli kazançları ise; dışa bağımlı montaj sanayinin getirdiği daha fazla borçlanma işçi dövizleriyle karşılanır oldu. 1962 yılından 1985 yılına kadar sadece Federal Almanya'dan Türkiye'ye gönderilen döviz miktarı 42 Milyar Marktır.

Böylece, alan memnun, satan memnun olarak 1961 yılında Federal Almanya ile işçi göçü anlaşması imzalanmış oldu. Türkiye Almanya'ya bizleri gönderirken "işgücünün sömürülmesi senin, arta kalan dövizler de benim" mantığı ile hareket etti. Ve bu yaklaşım hükümetlerden hükümete zaman zaman ufak farklılıklar göstermiş olsa da, özünde hiç bir zaman değişmedi. Ve özellikle 12 Eylül 1980 askeri devirmesiyle birlikte bizlerin "gelir kaynağı" olarak görülmesi ölgusu daha da açık ortaya çıktı. Türkiye'de kimi resmi makamlar bile bizlere "Altın yumurtlayan tavuk" gibi isimler takmak utanmazlığı bile gösterdiler.

25 yıldır, en yetkili çevreler, sorunlarımızın ele alınacağına dair sözler verdiler. Yurtdışı gezileri yaptılar. Sigara kağıtları üzerine notlar yazdılar. Ama sonuç sifıra sifır elde var sifır oldu.

12 Eylül'de yönetime el koyan ve bugünde sivil olarak süren Evren-Özal diktatörlüğünün üzerimizdeki baskı ve sömürüsü ise hepimizin günlük yaşamında bilinen gerçeklerdir. General Evren, yurtdışındaki yurttaşlara ilk büyük kazığı, Bedel'i 20 bin Mark'a çıkarmakla attı. Daha sonraları Özal, harçları akıl almaz boyutlara çıkararak soygun işini sürdürdü. Vize, Serbest dolaşım, emeklilik, ailenin birliği, eğitim ve meslek eğitimi içinde ne burada, ne Türkiye'de ciddi hiçbir girişim yapılmadı. Tersine haklarımız birkaç yüz Milyon Mark'a satıldı.

Geride dönüş ama...

Türkiye'nin bugünkü ekonomik durumunu biraz daha geniş olarak ele almak gerekiyor. Çünkü kesin dönüş kararı ile ekonomik durum arasında sıkı bir ilişki vardır. Ama gözden kaçırılmaması gereken bir nokta da dönüşle doğrudan ilişkisi olan, iş, ekmek, su gibi ihtiyacımız; ülkemizde hak hukuk arayabilme koşulları yani demokratik yönetim sorunudur. Kesin dönüşün demokratik yönetimle olan sıkı bağına diğer yabancı işçilerin durumundan çıkarak bir örnek vermek istiyorum.

Demokrasi de ekmek kadar önemli

1974-1978 yılları arasında İspanya, Portekiz ve Yunanistan'dan gelen yabancı işçiler Federal Almanya'yı terk ederek ülkelerine kesin dönüş yaptılar. Böylece Federal Almanya'daki sayıları 300 bin 721 kişi azalmış oldu. Ama aynı dönemde Federal Almanya'daki Türkiyeli'lerin sayısında 19 bin 366 kişilik bir artış görüldü. İspanyol, Portekizli ve Yunanlı işçiler ülkelere dönerken, binlerce yurttaşımız neden ülkeyi terk etmek zorunda kaldılar?

1974-1978 yılları arasında İspanya'da Portekiz'de ve Yunanistan'da işçiler, emekçi halkın baş düşmanı gerici faşist diktatörlükler yıkıldı. Bu ülkelerde yeniden demokratik düzene geçildi. Oysa aynı tarihlerde bizim ülkemizde faşist terör günde 15-20 yurtseverin canına kıyıyordu. Ülkeyi terk etme olayının hele 12 Eylül cuntasıyla birlikte hızla yükselmesi de, demokratik düzenle, temel insan hak ve özgürlüklerinin uygulanması ile, kesin dönüş arasındaki sıkı bağın bir başka göstergesidir.

Demek ki, farklı görüşlerde de olsun, demokratik düzen hepimiz için ekmek kadar önem taşıyan bir konudur. Bu nedenle geri dönüş istemlerimiz arasında ülkemizde hak ve hukuk arayabileceğimiz bir ortamın yaratılmasında göz önünde tutulmalıdır.

24 Ocak ekonomik kararları

Tekellere "altın yıllar" bize de "cehennem"

Türkiye'ye kesin dönüş yapmayı düşünen yurttaşlarımızın, sosyal hakları olmadığı için, dönüş planı tek tek kişilerin kendi küçük tasarruflarına göre yapılmaktadır. Bu nedenle yurtdışındaki yurttaşlarımız ülkemizin ekonomik politikasıyla çok yakından ilgileniyorlar. Çünkü gün aşırı gelen füze hızıyla yükselen Özal'ın zamlarına göre, yüzde ellinin altına düşmeyen Enflasyona ve Türk lirasının sürekli değer kaybetmesine göre her gün yeniden iyi bir hesap yapılması zorunluluğu doğuyor. Kesin dönüş yapan yurttaşlarımızın deneyleri, yakın akrabalarımızdan aldığımız mektuplar ve izin dönemi bizzat kendi gözlerimizle gördüğümüz zor yaşam koşulları gerçekten dikkatli düşünmeyi zorunlu kılıyor. Kesin dönüş yapanların acı feriyatları ise kulağımızdadır. Evren-Özal yönetiminin ekonomik politikasına birikmiş paraların dayanmayacağı, bu yönetime güvenilmeyeceği açıkça ortadadır.

Türkiye'de uluslararası tekellere ve yerli ortaklarına "altın yıllar", işçilere, emekçilere, memurlara, esnafa ve köylüye ise "cehennem hayat" yaşatan bu politika'nın adı 24 Ocak ekonomik kararlarıdır. Bu kararlar uluslararası finans kuruluşları olan IMF, Dünya Bankası gibi yeni sömürgeci yöntemlerin merkezleride hazırlanıyor. Bu kararlara bağlanan başka ülkelerde olduğu gibi, biz de de ancak faşist bir dikta rejimi ile uygulanabiliyor. Çünkü bu ekonomik politika, 52 Milyonluk Türkiye'nin yaklaşık 1 Milyon çıkarıcı, vurguncu tarafından ilğine kadar sömürülmesi olayıdır.

Herşeyden önce yaşamak lazım

Ülkemizin içine sürüklendiği korkunç ekonomik yıkımı daha iyi kavrayabilmek, ülkemizi bekleyen çok ciddi tehlikeleri görebilmek için yaşadığımız dünyanın genel durumuna bir göz atmakta yarar vardır. Türkiye bu dünyanın dışında bir ülke değildir. Ve dünyada olup bitenler Türkiye'ye de yansımaktadır.

Bütün dünyaya bir nükleer savaşla yok olmak, yada farklı ekonomik-politik düzenleri olan ülkelerin barış içinde bir arada yaşamak seçeneği ile karşı karşıyadır. Bir tarafta, yönetiminde işçilerin

ve köylülerin bulunduğu, baskının ve sömürünün tarihin çöp kutusuna atıldığı Sosyalist ülkeler ve onların 2 bin yılına kadar tüm atom silahlarının yok edilmesi, dünya barışının sağlanması somut önerileri vardır.

Diğer yanda ise, büyük tekeller adına ülke içinde ve ülke dışında baskıya, sömürüye dayanan emperyalist ülkeler ve başını ABD'nin çektiği hızla silahlanma ve günümüzde, uzayın silahlandırılması girişimleriyle dünyamıza nükleer bir savaş tehditi savuran güçler.

Ülkemiz Türkiye ne yazık ki, bu ikinci blokta yer almakta ve ABD emperyalizmine kölece bağlanarak, bölgede ve dünyada barışı tehdit eden bir dış politika izlemektedir. Türkiye'den kalkan ABD savaş uçakları Lübnan'ı bombalamaktadır. ABD "Çevik Kuvvet" birlikleri Ortadoğu'da her an bir Libya'ya, bir Suriye'ye saldırmaya hazır tutulmaktadır. Türkiye ABD'nin, Ortadoğu'daki jandarması, Helmut Kohl'ün açık ifadesiyle Batının "İleri bir karakoludur.

Ülkemiz açısından en büyük tehlike Emperyalist ülkelerin çıkarları adına, kendi ulusal çıkarlarını, halkımızın geleceğini hiçe saymasıdır. Olası bir nükleer savaşta ülkemiz toprakları ve üzerinde yaşayan halkımız yok olmaya adaydır. İşte, Türkiye'yi bugün yönetenlerin Evren'lerin Özal'ların, ulusal çıkarlarımız, güvenliğiniz ve geleceğimiz açısından taşıdığı tehlike böylesine büyük ve ciddidir.

Oysa ülkemiz, dünyada ve bölgede barışa çok büyük katkılar yapabilecek pek çok özelliğe sahiptir. Türkiye barıştan yana bir dış politika izlese, bağlantısız bir ülke olsa, Ortadoğu'dan savaş tehlikesi uzaklaşır, Akdeniz'in önemli bir bölümü barış denizi olabilir. Komşularımızla karşılıklı yarara dayalı ticari, kültürel ilişkiler ülkemizin kalkınmasına büyük yararlar sağlayabilir. Böyle bir gelişme bizim vatandaşlarımız için istiyoruz çağrılarımızın gerçekleşmesi demek olur. Hepimiz bu koşullarda severek ülkemize döneriz. Ülkemizin kalkınması, halkımızın mutluluğu için kendi alın terimizi, bilek gücümüzü, yıllardır yurtdışında edindiğimiz bilgileri severek hizmete veririz.

Ama ülkemiz ve halkımız için düşündüğümüz bu güzel isteklerin Evren-Özal yönetimi eliyle gerçekleştirilemeyeceği de açıktır. Onlar son beş yılda ülkemizi ne hale soktular? Birkaç somut örnekle Türkiye'nin nasıl bir uçuruma itilmekte olduğunu göstermeye çalışalım.

Bir ülkenin ilerleyip ilerlemediğini gösteren uluslararası ölçüler vardır. Bu ölçüler kimse için sır değildir. Halkımızın yaşam düzeyinin gerilediğini gösteren bir ölçü ulusal gelirdir. Türkiye'de 1980'de

ulusal gelir kişi başına 1310 Dolar iken, 1985'de 960 Dolara düşmüştür.

Türk lirası Dolar ve Mark karşısında sürekli değer yitirmiştir. 1980'de 1 Dolar 37 Türklirası iken 1985'de 1 Dolar 575 Türklirası olmuştur. Yıllık enflasyon oranı yüzde elli dolayındadır.

IMF'nin baskısı ve 24 Ocak kararları gereği kalkınma hızı düşürülmüş, buna bağlı olarak yatırımlar azalmıştır. 1980'de toplam yatırımlar yüzde 22 iken, 1985'de yüzde 17 dolayında kalmıştır. Kamu yatırımlarındaki azalışta hemen hemen yarıya olmuştur. 1980'de yüzde 30 olan Kamu yatırımları: 1985'de yüzde 18'de kalmıştır.

Yatırımlar azalıyor, üretim düşüyor, işçinin, memurun satın alma gücü yarı yarıya azalıyor. Dış borçlar artıyor, zamlar peşpeşe geliyor. İşsizlik çığ gibi büyüyor.

1980 yılında toplam dış borcumuz 13 Milyar Dolar idi. Şimdi 25 Milyar Doları geçiyor. 1980'de dış ticaret açığımız 58 Milyar lira iken, 1985'de 2 Trilyon liraya yükselmiştir.

Nasıl oluyor bu iş? Bizler bunca döviz gönderiyoruz. Dış borç alımı da sürüyor. Halkımızın yaşam düzeyi son derece kötü, elindeki, avucundakini satıp yaşamaya çalışıyor. Peki ama bunca para nereye gidiyor? Kimin cebine giriyor?

Bunlarda bir sır değil. Türkiye'ye yatırım yapan çok uluslu tekel, yatırdıkları her 1 Dolar karşılığında 4 ile 7 dolar kar sağlıyorlar ve karlarını Türkiye'nin dışına çıkarıyorlar.

IMF ve Dünya Bankası, sözde borç veya kredi olarak Türkiye'ye verdiği döviz vadesi gelen borçlardan ve faizlerinden keserek ve aşırı yüksek faizler ekleyerek veriyor. Her yeni kredi istemi, daha fazla borçlanmaktan başka bir işe yaramıyor.

Çok uluslu tekelin yerli ortakları da bu vurgundan kendi paylarını alıyorlar. Kimileri yurtdışına mal sattık diyerek, el altından topladıkları Dolarlar, sahte belgelerle ihracat yaptık diye dolar başına devletten 409 lira alıyorlar. Bu yolla kısa zamanda Milyarder olanları günlük gazetelerde sık sık okuyoruz. Kimileri; örneğin: 12 Eylül'cü generallerden biri Şahinkaya gibi, rüşvetle yolunu buluyorlar.

Yatırımların güvencesi yok

Kimileri bizlerin yatırımları olan Döviz Çevrilebilir Mevduat Hesabından milyarlar kazanıyor. Bir örnekle somutlamak istiyorum. Devlet 1985 yılında 600 Milyon Dolar Döviz Çevrilebilir Mevduat Hesabı borcu ödedi. Türk parası ile bu 330 Milyar lira ediyor. Bu parayı Bankadan çekip kullanan Koç, Sabancı, Eczacıbaşı, Yaşar ve Enka Holdingleridir. 330 Milyar lirayı aslında onların ödemesi gerekir. Ama hayır. Onlar borçlarını 1 Doların 15 lira olduğu 10 yıl önceki kurlar üzerinden ödüyorlar. Böylece 330 Milyarlık borçlarının 9 Milyarını Holdingler, beri kalan 321 Milyar lirasını ise devlet ödüyor. Özetle bizim cebimizden alınıp, holdinglerin cebine akıtılıyor. Ama devlet tekelere ödediğini zam üstüne zam yaparak işçiden, emekçiden, esnaftan, memurdan çıkarıyor. Bu da yetmiyor, yurtdışındaki işçilerin pasaport harçlarını akıl almaz boyutlara çıkararak açıktan soygunculuk yapıyor.

Kayıplarımız bununla da sınırlı değildir. Pek çok arkadaşımız geleceğe yönelik ümidi olan, işçi şirketlerinin durumu da ortadadır. 345 bin 62 yurttaşımızın ortak olduğu 322 işçi şirketinin yüzde 94'ü iflas etmiş. daha doğrusu bilinçli bir şekilde holdingcilerin eline geçmesi sağlanmıştır.

24 Ocak ekonomik kararlarının zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan bir uygulama olduğunu daha pek çok örnek vererek sergilemek mümkün. Ama sonuç hepimiz tarafından yakından bilinmektedir. Son beş yılda halkımızın sofrasındaki iki zeytinden biri, iki ekmekten biri çalınıp alınmıştır. 1980'de tanesi 5 lira olan yurmutta bugün 30 liradır. Ekmek bu süre içinde 15 liradan 75 liraya çıkmıştır. 16,5 liralık toz şeker 200 lira olmuştur. Kilosu 1980'de yüz lira olan kahve bugün 8 bin liradır.

Geri dönüş şartları uygun değil ama...

Kısa örneklerden de görüldüğü gibi, Türkiye'ye kesin dönüş kararı verebilmek kolay bir iş değildir. Bu şartların bugünden yarına değişmesi ise zordur. Bu bir süreç sorunudur. Sevindirici olan, ülkemizde demokrasi isteyen, Evren-Özal yönetimine karşı çıkan güçlerin seslerini giderek daha da yükseltmesidir. Henüz yeterli olmasa da hepimizin görev, barış, demokrasi, iş ekmek, özgürlük isteyen siyasi partileri, aydınları, desteklemek olmalıdır. Ve en başta; giderek savaşkan bir konum alan işçi sınıfımıza tam bir destek, güçlü bir dayanışma göstermeliyiz. Ülkemizde demokrasi güçlerinin ilerlemesi, bizim dönüşümüzle ilgili daha uygun şartların yaratılabilmesi için de gereklidir.

Diğer yandan görmemiz ve ele almamız gereken nokta, şartların

uygun olması halinde bile, Federal Almanya'daki baskılar nedeniyle kesin dönüş yapanlarımız da olmaktadır. O zaman kısa vedeli istemler ve çözüm önerileri üzerinde de çalışmamız gerekmektedir.

Birinci kuşak

Özellikle birinci nesil dediğimiz yaşlı kuşak için, Federal Almanya'da kalma koşulları giderek azalmaktadır. Türkiye, bu durumda dönecek işçilere yönelik acil önlemler almalıdır. Yaşamının en verimli çağlarını, burada en ağır ve sağlıksız koşullarda çalışarak harcayan insanlar, her türlü horlanmaya, yabancı düşmanlığına karşı dayanmaya gayret etmişlerdir. Bu hiçte kolay olmamıştır. Yurtdışındaki işçilerin arasında yaygın olan Gastrid, ülser gibi hastalıklar bu sınırlı, yorucu yaşamın sonuçlarıdır.

Bu nedenle yıllardır, hiç bir karşılık almadan, milyarlarca Marklık döviz ülkemize gönderen ve yurtdışı gibi mağdurluk koşullarında çalışan işçilerin Türkiye'de sosyal güvenlikleri sağlanmalıdır. Bu kapsamda somut istemimiz yurtdışında işçi olarak çalışıp 55 yaşını dolduran her yurttaşımız Türkiye'ye döner dönmez emekli sayılmalı ve kendisine emeklilik aylığı bağlanmalıdır. Federal Almanya'daki emeklilik primleri üzerinde oynanmamalı, bu hakka kesinlikle dokunulmamalıdır. Federal Almanya'dan emekli olunacak yaşa kadar Türkiye emeklilik aylığını garanti etmelidir.

2. 3. ...kuşaklar

Çocuklarımıza gelince, aldatmacalardan vaz geçilmelidir. 67 Vilayeti olan Türkiye'ye 60 Alman öğretmen 67 vilayetin hangisine gidecek? Keldi ki, Alman öğretmenler Türkiye'ye dönen çocuklarımızın eğitimi için yeterli bilgilerle de donatılmamıştır. Okulu yeni bitirmiş bir fizik öğretmeni, Türkiye'de çocuklarımıza Almanca dersi verecek. Bu olacak iş mi? Türkiye ise çocuklarımızın uyumundan yeniden Osmanlı savaşlarının ve birkaç marşın öğrenmesini anlıyorlar.

Oysa çocuklarımız Federal Almanya ve Türkiye gerçeği dikkate alınarak, biriktirdiği bilgileri geliştirmesi sağlanarak ve Türkiye'da kardeşlerinden kapanılmadan, onlardan soyutlanmadan eğitilmelidir.

Geri dönen gençlerimizin çok büyük bir bölümü, yeniden Federal Almanya'ya dönme istemi içindedirler. Gerek eğitimdeki yeter-

sizlik, gerekse gençlik arasındaki yoğun işsizlik gençlerimize hiç bir perspektif vermiyor. Yıllardır vatanda iş istiyoruz dedik. Dövizlerimiz tekellere peşkeş çekilmesin, silahlanmaya verilmesin. Dönüşümüz için işyerleri açılın dedik. Şimdi kesin dönüşü düşündüğümüzde bu istemlerimizde ne denli haklı olduğumuz bir kez daha görülmektedir.

... ve politik göçmenler

Son altı yılda 100 binden fazla yurtdaşımız ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. Federal Almanya'da yaşama şansı aradı. İltica talebinde bulundu.

Bu yurttaşlarımızın ülkeyi terk etme nedenleri bugün daha açık seçik görülebilmektedir. Hapishaneler, işçiden, emekçiden yana olan yurtsever insanlarla doludur. Artık bizzat işkenceci polisler itiraflarda bulunarak yaptıkları insanlık suçunu, yüzleri kızarmadan anlatabilmektedirler. Herşeye rağmen göstermelik parlamento da bile, rüşvet, baskı, işkence olayları tartışılabilmektedir. Dün yürüyüş yaptı diye tutuklanan sendikacıların mahkemeleri sürerken, şimdi Balıkesir'de, İzmir'de işçi sınıfımız ayağa kalkarak hakları için yürüyüşe geçmiştir.

Özetle kendi iradelerinin dışında ülkeyi terk etmeye zorlanan yurttaşlarımızın ülkeye özgürce dönebilecekleri koşulların yaratılmasını istemek de bizim görevimizdir. Bu nedenle tüm politik göçmenler ülkeye dönebilmeli, vatandaşlık hakları geri verilmeli ve sosyal hakları korunmalıdır. Politik göçmenlerin yurtdışında geçirdikleri süreler, çalışma kıdemlerine eklenmelidir.

Konsolosluk mu, ticarethane mi?

Dönüşle ilgili pek çok sorunumuza, Federal Almanya'daki ihtiyaçlarımıza yanıt vermek, bize bizmet için, Türkiye Cumhuriyeti adına iş yapan Konsoloslara da kısaca değinmek gerekiyor. Çünkü

12 Eylül'den sonra konsolosluklarımızın görev alanları bir hayli değişmiştir. Buralarda bize hizmet etme görevi yerini, hakarete, baskıya, azara, kuruve, dayığa terk etmiştir. Ve son zamanda Konsolosluk binaları, birer soygun yuvası haline dönüştürülmüştür. Selam versen, borçlu çıkıyorsun. Her taraf kasalarla ve silahlı kasa bekçileriyle donatılmış. İçeri girip, soyulmadan çıkmak mümkün değil. Yurttaşlarımız Haklı olarak, konsoloslukların birer devlet kurumu mu yoksa, üçkağıtçı ticaret şebekesi mi diye soruyorlar. Gerçekten Konsolosluklarımızın işlevi nedir?

Görüldüğü gibi, Evren-Özal yönetimi yalnız Türkiye'de değil, kolunu buralara kadar uzatarak bizleri de soymanın yollarını aramaktadır. Yurtdışı koşullarının görece demokratik ortamından yararlanarak bu soyguna karşı koyuşumuzu çarpıtma girişimleri sonuçsuz kalmıştır. Harçların düşürülmesi için açtığımız imza kampanyası yurttaşlarımız arasında büyük ilgi ve destek görmüştür. Pasaport harçları ve diğer harçlar Ocak ayında ilk indirimle azaltılmıştır. Bunu yeterli bulmayan yurttaşlarımız kampanyayı sürdürmüş bu kez Şubat ortasında harçlarda ikinci bir indirim yapılmak zorunda kalmıştır.

Özal yönetimi açıktan pazarlığa girişiyor. Bu pazarlık soygunun miktarı üzerinde yapılmaktadır. Buna izin verilmemelidir. Pasaport harçları da, diğer harçlar da içinde bulunduğumuz ülkenin yaşam koşullarına uygun düzeye indirilmelidir.

Ne ekersek onu biçeriz

Bu olayın bizler açısından çok değerli olan bir yanı vardır. Gençlerimiz elele verdiler 20 bin Mark'lık bedeli ilk aşamada 15 bin Mark'a düşürdüler. Haklı kavgalarını sürdürüyorlar.

Pasaport harçları konusunda 27 bin imza topladık. Harçlarda belli bir düşme oldu. Yılmadık. İmza toplamaya devam ettik. 50 bin imzaya ulaştık harçlarda ikici kez indirim yapılmasını başardık.

Oysa biz Federal Almanya'da 1 Milyondan fazlayız. Demek ki harçları daha düşürmek için gücümüz vardır. Eğer birleşebilir, elele verebilirsek, dönüşümüzle ilgili tüm sorunlarımızın çözümü için de gerekli olan güce kavuşabiliriz. Eğer birlikte hareket edebilirsek, güçlerimizi birleştirebilirsek, ülkemizde demokratik yönetime geçilmesi için, Türkiye'nin bölgede ve dünyada barışı güçlendirici bir dış politika izlemesi için, zindanların boşaltılması, düşünce ve vicdan özgürlüğünün sınırsız kullanılabilmesi için, vatandaşın işyeri açılması, halkımızın yaşam düzeyinin yükselmesi için, Kürt halkı üzerindeki şöven baskılara son verilmesi için çok şey yapabiliriz.